

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Zdeňka Kühna, JUDr. Josefa Baxy, JUDr. Tomáše Langáška, JUDr. Radana Malíka, JUDr. Petra Mikeše a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci navrhovatelky: **vláda**, se sídlem Praha 1, nábrž. E. Beneše 4, proti odpůrci: **HOZK – Hnutí odborníků za kraje**, se sídlem Hvozdecká 92, Zlín, o návrhu na pozastavení činnosti politického hnutí,

t a k t o :

- I. Návrh na pozastavení činnosti politického hnutí HOZK – Hnutí odborníků za kraje **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Navrhovatelka podala dne 5. 12. 2014 u Nejvyššího správního soudu návrh na pozastavení činnosti politického hnutí „HOZK – Hnutí odborníků za kraje“, (dále jen „odpůrce“) podle ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích (dále jen „zákon o politických stranách“). Uvedla, že odpůrce nepředložil Poslanecké sněmovně ve stanovených termínech výroční finanční zprávu za roky 2012 a 2013. Odpůrce tak nesplnil zákonné povinnosti stanovené v § 18 zákona o politických stranách, přičemž nesplnění těchto povinností představuje zvláštní a samostatný důvod, pro který může soud rozhodnout o pozastavení činnosti politického hnutí.

[2] Odpůrce, konkrétně jeho nový předseda, ve svém vyjádření ze dne 22. 12. 2014 uvedl, že příslušné materiály již byly Poslanecké sněmovně dodány. Proto navrhl, aby soud činnost odpůrce nepozastavil.

[3] Z listinných důkazů obsažených ve spisu vyplývá, že odpůrce nepředložil výroční finanční zprávu za rok 2012 [usnesení Poslanecké sněmovny ze dne 15. 5. 2013, č. 1661] ani za rok 2013 [usnesení Poslanecké sněmovny ze dne 15. 5. 2014, č. 275].

[4] Podle § 96 s. ř. s. rozhoduje soud v tomto řízení podle skutkového stavu, který tu je v době rozhodnutí soudu. Soud si proto vyžádal od Poslanecké sněmovny aktuální informaci týkající se předmětných výročních finančních zpráv.

[5] Kontrolní výbor Poslanecké sněmovny PČR v přípisě ze dne 21. 1. 2015, čj. PS2015/685, sdělil, že odpůrce Poslanecké sněmovně předložil výroční finanční zprávy za roky 2012 a 2013, a to včetně zprávy auditora o ověření roční účetní závěrky odpůrce s výrokem bez výhrad. Kontrolní výbor a poté i Poslanecká sněmovna bude doplnění těchto podkladů projednávat v dubnu 2015.

[6] Nejvyšší správní soud na základě takto provedených skutkových zjištění dospěl k závěru, že návrh na pozastavení činnosti odpůrce není v projednávaném případě důvodný.

[7] Z údajů obsažených ve spisu (konkrétně z citovaných usnesení Poslanecké sněmovny) je zřejmé, že odpůrce skutečně neplnil zákonem uložené povinnosti (§ 18 odst. 1 zákona o politických stranách), když opakovaně v zákonem stanoveném termínu nepředložil příslušnému orgánu, tj. Poslanecké sněmovně, výroční finanční zprávy za roky 2012 a 2013, přičemž nesplnění této povinnosti představuje zvláštní a samostatný důvod, pro který může Nejvyšší správní soud rozhodnout o pozastavení činnosti strany či hnutí. Nejvyšší správní soud nicméně musel při projednávání dané věci vzít v potaz zejména znění shora citovaného ustanovení § 96 s. ř. s., podle něhož o návrhu na pozastavení činnosti politické strany nebo politického hnutí rozhoduje soud podle skutkového stavu, který tu je v době rozhodnutí soudu. Primárním smyslem institutu pozastavení činnosti politického hnutí je totiž vytvořit právní rámec pro nápravu vadného stavu, a pokud k této nápravě ve stanovené lhůtě nedojde, k následnému podání návrhu na rozpuštění hnutí. Za situace, kdy politické hnutí svým aktivním jednáním vadný stav samo napravilo, je však zjevně protismyslné jeho činnost pozastavovat, neboť v opačném případě by nebyl respektován účel uvedeného právního institutu.

[8] Shora nastíněný právní názor přitom soud již vyslovil ve svém rozsudku ze dne 22. 7. 2004, čj. Pst 12/2003 - 48, č. 348/2004 Sb. NSS, věc *Romská občanská iniciativa ČR* nebo např. v rozsudku ze dne 13. 3. 2012, čj. Pst 39/2011 - 60, věc *Karlovarská občanská alternativa*. Zdejší soud v této souvislosti neshledal v projednávané věci důvod se od právního názoru vysloveného v těchto rozhodnutích odchýlit. Jak je shora již uvedeno, odpůrce dodatečně předložil své výroční finanční zprávy, včetně zpráv auditora o ověření účetních závěrek.

[9] Pro danou věc přitom dále není podstatné, že zatím nebylo přijato příslušné usnesení Poslanecké sněmovny, které by konstatovalo úplnost předmětných výročních finančních zpráv odpůrce. Z textu zákona o politických stranách lze dovodit, že výroční finanční zprávy jsou Poslanecké sněmovně předkládány „k informaci“ a slouží zejména k naplnění principu transparentnosti financování politických stran jakožto základních prvků, na kterých je založen celý politický systém. Přitom význam usnesení Poslanecké sněmovny o tom, že politické hnutí odstranilo protizákonný stav, je dán v případě, kdy již došlo k pravomocnému pozastavení činnosti této strany a kdy tímto usnesením byla stanovená povinnost Poslaneckou sněmovnou uznána za splněnou. Tímto rozhodnutím se činnost hnutí považuje za řádně obnovenou (§ 14 odst. 3 zákona o politických stranách). V případě, kdy k pozastavení činnosti nedošlo a byl v tomto směru toliko podán příslušný návrh, takovýto význam usnesení Poslanecké sněmovny nemá. Není proto důvodné, aby soud vyčkával schválení tohoto usnesení, tzn. aby fakticky podmiňoval rozhodnutí ve věci předmětným rozhodnutím Poslanecké sněmovny. Pro takový postup není dána zákonná opora a nebyl by ani v souladu s účelem zákona.

[10] V souladu se shora uvedeným právním názorem proto v projednávané věci soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku.

[11] Výrok o nákladech řízení se opírá zejména o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 60 odst. 7 téhož zákona. Neúspěšná navrhovatelka právo na náhradu nákladů řízení podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. nemá. V případě úspěšného odpůrce, byť náhradu nákladů nepožadoval ani nevyčíslil, v souvislosti s tímto řízením náklady vzniknout mohly (zejména vyjádření zástupce k návrhu apod.). Jsou-li ovšem pro to důvody zvláštního zřetele hodné (§ 60 odst. 7 s. ř. s.), může soud výjimečně rozhodnout o tom, že se náhrada nákladů účastníkům nebo státu zcela nebo zčásti nepřiznává. V této souvislosti považuje soud za vhodné připomenout specifika soudního řízení ve věcech politických stran a politických hnutí. Vzhledem k výše již opakovaně citovanému § 96 s. ř. s., které je pro řízení před správními soudy spíše výjimkou, soud mimo jiné i o návrhu na pozastavení činnosti politického hnutí rozhoduje podle skutkového stavu, který tu je v době rozhodnutí soudu. Může tak dojít k situaci, což je ostatně i příklad projednávané věci, kdy je návrh podán zjevně důvodně, nicméně odpůrci je dán časový prostor pro dodatečné splnění svých zákonných povinností, v důsledku čehož pak může dojít k zamítnutí návrhu soudem, a tím i k „plnému úspěchu“ odpůrce. Přiznat náhradu nákladů řízení odpůrci by za těchto okolností znamenalo „trestat“ navrhovatelku za plnění zákonných povinností v podobě podání návrhu. Soud proto v tomto ohledu uzavírá, že postup odpůrce v dané věci nepochybně představuje důvod zvláštního zřetele hodný ve smyslu ustanovení § 60 odst. 7 s. ř. s., kdy se náhrada nákladů řízení úspěšnému odpůrci nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** řádné opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. ledna 2014

JUDr. Jan Passer
předseda senátu